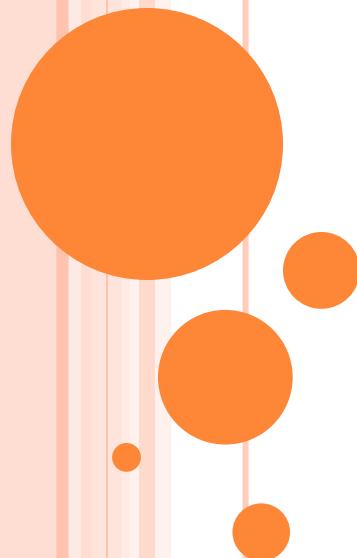

DINAMIKA NJUTNOVI ZAKONI

dr Mira Vučeljić
redovan profesor

DINAMIKA

- Sila –mjera interakcije izmedju dva tijela
- Masa-mjera inertnosti tijela
- Inertnost vs inercija . Inertnost otpor promjeni stanja kretanja. Inercija je oblik kretanja
- Proizvod mase i brzine je kolicina kretanja

$$\vec{k} = \vec{m}\vec{v}$$

I NJUTNOV ZAKON

- **Svako tijelo zadrzava stanje mirovanja ili ravnomjerno pravolinijskog kretanja dok druga tijela svojim dejstvom to stanje ne promijene**

$$\vec{mv} = \text{const},$$

$$\vec{v} = \text{const} \Rightarrow \vec{a} = 0$$

II Njutnov zakon definise kakve posledice izaziva dejstvo sile na tijelo.

Promjena kolicine kretanja tijela je proporcionalna sili koja djeluje i vrsti se u pravcu sile

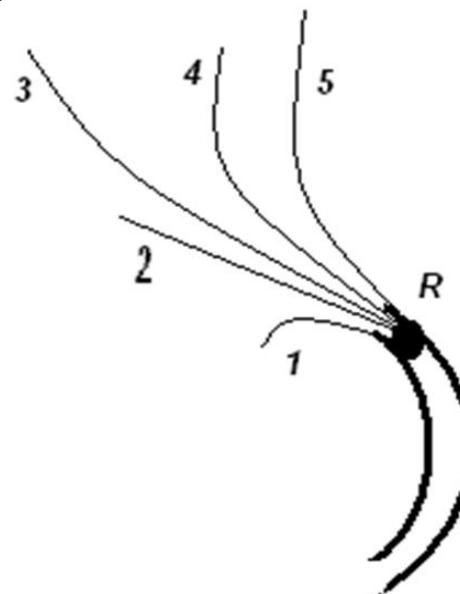
$$\vec{F} = \frac{d(\vec{mv})}{dt} \Rightarrow \vec{F} = \vec{ma}, m = \text{const}$$

AKO JE SILA NULA I UBRZANJE JE NULA, STO PREDSTAVLJA I NJUTNOV ZAKON
PA SE POSTAVLJA PITANJE ZASTO JE OVAJ ZAKON IZDVOJEN KAD SLIJEDI IZ II
NJUTNOVOG ZAKONA.?

- Automobil koji koci analiza: razlicita ubrzanja u razlicitim sistemima.
- Inercijalni sistemi-sistemi u kojima vaze Njutnovi zakoni
- Neinercijalni sistemi –sistemi koji se kreću ubrzano u odnosu na inercijalni, u njima ne vaze Njutnovi zakoni.

Pitanja: Kojim od naznačenih puteva će se kretati kuglica kada napusti žljeb i nastavi da se kreće po stolu bez trenja?

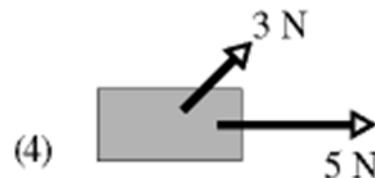
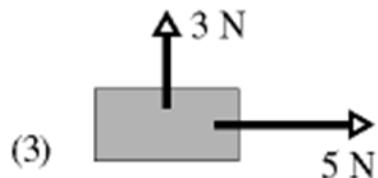
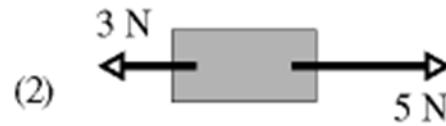
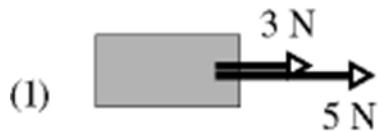

Kolika sila i u kom smjeru treba da djeluje
da bi tijelo sa slike

- a) mirovalo b) kretalo se uniformno ?

The figure shows overhead views of four situations in which two forces accelerate the same block across a frictionless floor. Rank the situations according to the magnitudes of (a) the net force on the block and (b) the acceleration of the block, greatest first.

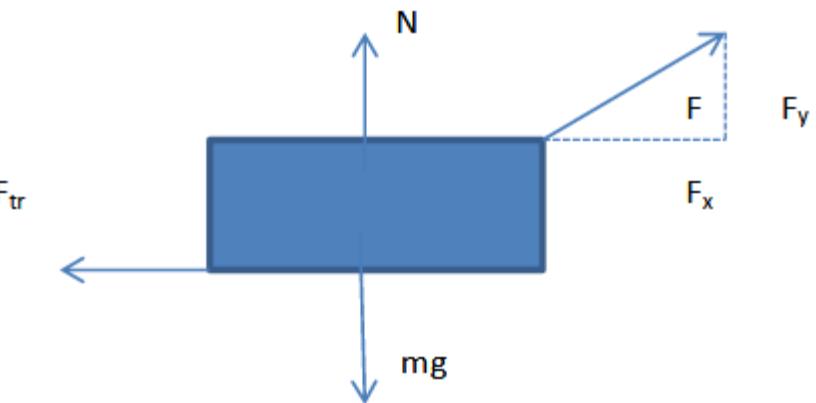

Primjer: Tijelo mase m se vuče po hrapavoj podlozi koef trenja k , silom F koja zaklapa ugao θ sa horizontom. Odrediti njegovo ubrzanje?

$$ma = F \cos \theta - F_{tr}, mg = F \sin \theta + N,$$

$$F_{tr} = kN = k(mg - F \sin \theta),$$

$$a = \frac{F}{m} \cos \theta - \frac{k}{m} (mg - F \sin \theta)$$

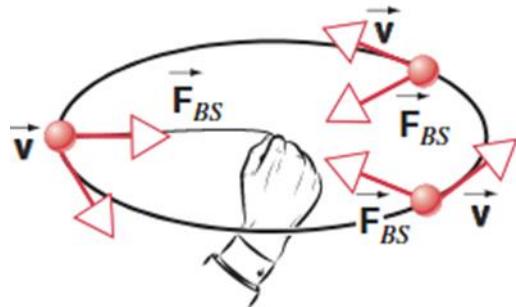

Primjetiti da je sila N manja od mg u ovom slučaju. Kako bi trebalo usmjeriti silu F pa da N bude veće od mg ?

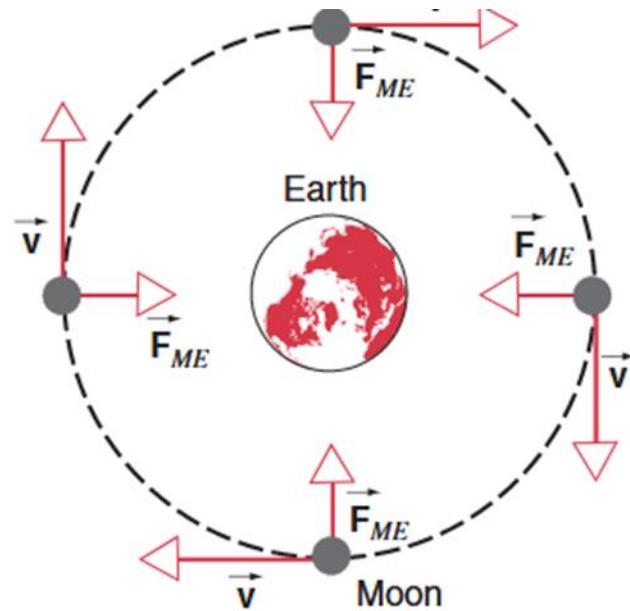
Kako izgledaju jednacine ako se tijelo vuče konstantnom brzinom?

II Njutov zakon- ubrzanje koje dobije tijelo ima pravac rezultujuće sile

$$F_{cp} = \frac{mv^2}{R}$$

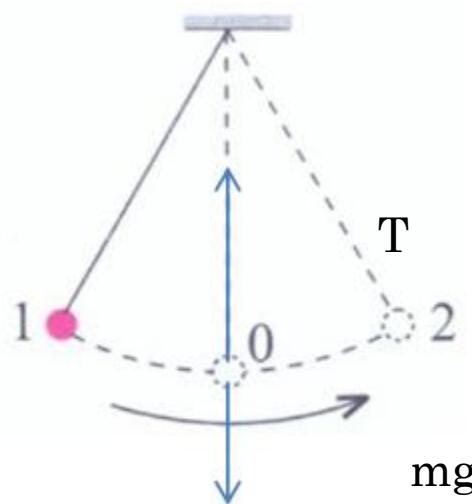

Centripetalno ubrzanje-centripetalna sila

Sila zatezanja –centripetalna sila na prvoj slici

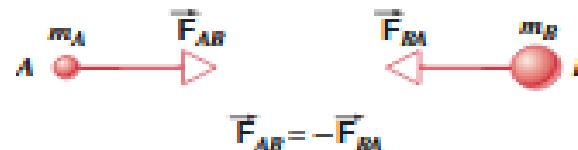
Gravitaciona sila je centripetalna sila u slucaju kruznog kretanja na drugoj slici

$$F_{cp} = \frac{mv^2}{R} = T - mg$$

III Njutnov zakon

$$\overline{\mathbf{F}}_{AB} = -\overline{\mathbf{F}}_{BA}$$

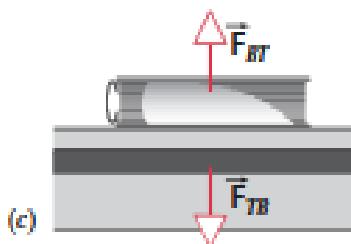
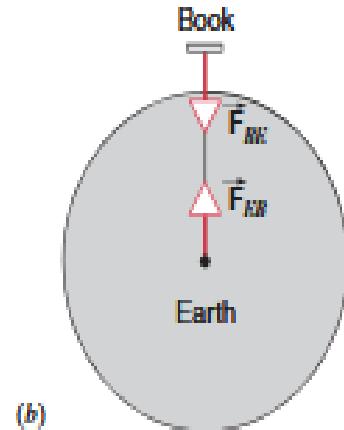
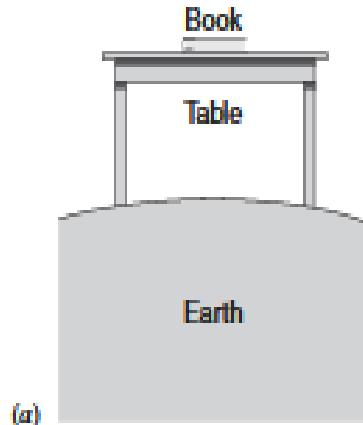

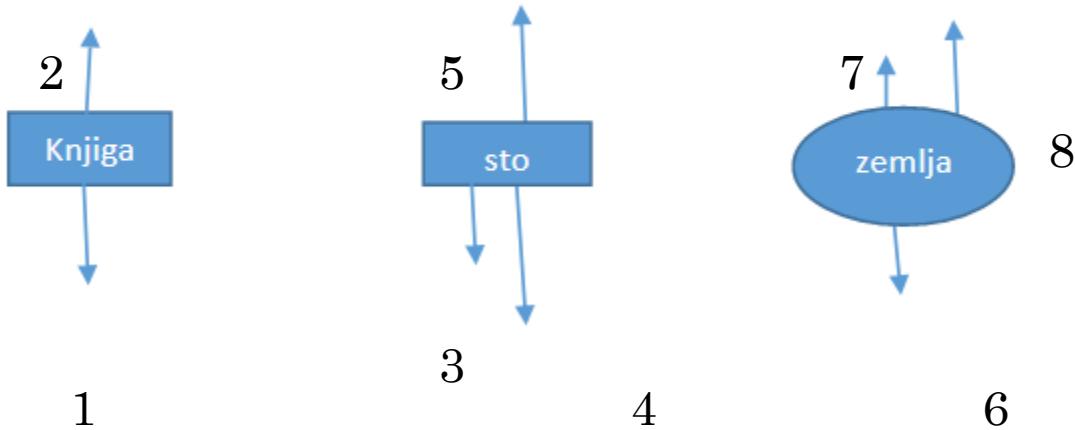
Sile akcije i reakcije ne djeluju na isto tijelo.

Uocljive su kod interakcije tijela bliskih masa, a ne uocavaju se kod tijela cije se mase znatno razlikuju (Zemlja privlaci knjigu, knjiga privlaci Zemlju,)

$$m_k g = Ma_z, a_z = \frac{m_k}{M} g \approx 0$$

3-6 NEWTON'S THIRD LAW

1-sila zemljine teze, sila kojom zemlja privlaci knjigu F_{zk}

2-sila reakcije podloge N_{sk} , kojom sto djeluje na knjigu

3-sila tezine kojom knjiga pritiska sto Q_{ks}

4-sila zemljine teze F_{zs} kojom zemlja privlaci sto

5-sila reakcije podloge kojom zemlja djeluje na sto Q_{zs}

6-sila tezine kojom sto pritiska zemlju Q_{sz}

7-sila kojom knjiga djeluje na zemlju F_{kz}

8-sila kojom sto privlaci zemlju F_{zs}

Par akcija reakcija?

1-7, 2-3, 5-6, 4-8